

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főter 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Hirdetéseket
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Weisz Már könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttér petit sora 30 kr.

Róka fufang.

A ki a „Csongrádi Közlöny“ irányát ösmeri, a ki tudja azt, hogy a nevezett lap miféle társadalmi és politikai párt szolgálatában áll: hát csodálkozva kiált fel, hogy mi jogon, mi ezimen avatkozik bele az a t. ujság a helybeli „szabadelvű párt“ belső ügyeibe? Hiszen mint tudva van, a „Csongrádi Közlöny“ a „néppárt“ hivatalos lapja lenne, legalább is arra kellene abból a körülményből következtetni, hogy az 5000 frt kaucziót Molnár János szabadságolt állományu apát-plébános és szabadalmazott néppártító szurkolta le érte a szentesi kir. adóhivatalnál. Miből kifolyólag azután természetes dolog, hogy a nevezett lap a néppárt filléreire élésködik, vagyis: a néppárt által kitartott ujság.

Daczára a fent felsorolt tényeknek, a nevezett lap sokkal szívesebben foglalkozik a helybeli szabadelvűpárt ügyeivel, mint a saját pártjának dolgaival. De még a legkülönösebb az, hogy a szabadelvűpártnak célzatosan ajánlatot tesz és figyelmezteti, hogy ha győzedelmeskedni akar, hát ne idegent, hanem egy helybeli jó nevű polgárt kell felléptetnie.

Látva, illetve olvasva a „Csongrádi Közlöny“ meleg érdeklődését pártunk ügye iránt, könyékig meghatva kiáltunk fel: köszönjük a szíves jó akaratát, de biz isten nem kértünk belőle, tartsa meg magának, vagy pedig adja tudtul a rágalmozóknak, hogy sokkal jobban ismerjük őket, minthogy fufangjuknak akár néppárti, akár szabadelvű alakban találják fel, csak egyetlen egyszer is felüljünk.

Azt hisszük, hogy t. polgártársaink hallották már híret, hogy milyen fufangos állat a róka. De azt is tudják, hogy a vadász még fufangosabb; minek következtében a rókát minden fufangossága daczára is törbe ejti, lelövi. Mert utóvégre is az állati fufanggal szemben mégis az emberi észjárásnak kell győzedelmeskednie.

Ugy látszik azonban, hogy t. lap-társunk, a „Csongrádi Közlöny“ azt hiszi, hogy holmi féle róka fufangnak felülünk. Abban reménykedik, hogy cikkeiket szó nélkül hagyjuk, hogy majd leplezetlenül hagyjuk azon célzatos firkálmányokat, melyeket a publikum megtévesztése végett olykor-olykor szélnek ereszt.

Hát elsősorban is vegye tudomásul t. lap-társunk, hogy mi igen jól

tudjuk azt, kinek a „szócsöve“ a „Csongrádi Közlöny“. Nem ám a néppártnak, sem nem a vármegyei ellenzéknek: hanem szócsöve azoknak, a kik felfelé magokat rendithetetlen szabadelvű pártiaknak zsírálják, azonban itthon mindent elkövetnek a szabadelvűpárt szétrobbantására.

Szócsöve azoknak: akik a legközelebb lefolyt országgyűlési képviseléválasztás alkalmával a pártot a legválságosabb pillanatba rutul eserbe hagyták, meggyalázták, elbukatták, átpártoltak az ellenzékhez.

Szócsöve azon érdekszövetkezetnek, mely nem tekint sem elvet, sem néperdeket, csak a maga és szövetségesei önző anyagi érdekeit. A kik tele torokkal kiabálják, hogy ők az igazi és hamisítatlan szabadelvű pártiak, de azért a szabadelvű eszmékkel, a szabadelvűpárt érdekeivel összeegyeztethetőnek tartják azt, hogy a néppárt vezérével a néppárt érdekeit szolgálva, minden választásnál, legyen az községi, megyei vagy országos, együtt küzdenek, együtt szavaznak; össze vannak forrva oly erősen, mint az összekalapált vasrud.

Hiszen jól tudjuk mi azt, hogy azoknak a t. uraknak nincs más cél-

TÁRGZA.

A pogánykori költészet emlékei.

— Értekezés. —

Irtta: Bojnizer Jenő.

(Folyt. és vége.)

Hogy a magyaroknál a hún népről szóló mondát találunk, az egészen természetes. Hiszen a húnok és magyarok rokonok voltak, egy testvérpártól származtatták magokat. Honfoglalási útjukra sem határozott cél nélkül indultak el őseink; jogos örökségüket, Attilának rájuk maradt birodalmát akarták ők elfoglalni. Hogy ezen jözezim feledésbe ne menjen, azért énekelték a nagy elődök, a hunok híres tetteit, és az „Isten kardjának“ dicsőségét, melyek együttvéve a hun mondakört alkotják. Kezdődik e mondakör a hun és magyar nemzet származásával, majd előadja a hunok nagyobb csatáit, Buda megüledését Attila által, Attila világhódító harczeit, végre halálát és a roppant hun birodalom felbomlását. Hogy ezen mondák csakugyan léteztek, arra Venczel Gusztáv szerint még az is biznyságul szolgálhat, hogy a németek nagy époszuknak, a Niebelungeuliednek Attilára vonatkozó részéhez forrásul valószínűleg ezen hun-magyar hősmondákat használták. Noha ezen állítást Hunfalvy Pál kétségbe vont, sőt épen annak ellenkezőjét állította,

azért mégis bizonyos az, hogy a hun mondakör és a Niebelungenlied második része krimhildának. Attila nevének a bosszuját foglalja magában. Hasonlítsuk most össze ezzel a hun mondakörnek „Krimhild csatája“ című részét! Lehetetlen némi hasonlatosságot észre nem venni.

Másik mondakörünk a magyar mondakör, mely az Álmos, Árpád és Zsolt fejedelmek koráról szóló mondákat foglalja magában. Ez tehát, a mint látjuk, még közvetlenebb, még nemzetibb érdekű, mint a másik. Mig ugyanis a hun mondakör az ősök tetteit tehát a múltat tárgyalja, addig a magyar mondakör a jelenet, annak küzdelmeivel, veszélyeivel, jó és balszerencsájával foglalkozik.

Hogy ezen mondáknak lehetőleg bőségeseknek kellett lenniök, azt gyaníthatjuk a Névtelen krónikájából, mely Álmos, Árpád és Zsolt korszakát, mint a melyekre nézve a népmondákból adatokat merített, terjedelmesen, bőven, csaknem epikai részletességgel írja le. Így tűnik ez ki például Álmos fejedeleme leírásából, a mely leírást Arany János a népénekének egyezőnek tart: „Vala pedig Álmos arczára ékes, de barna; fekete szemei valának, de nagyok; termete magas, karcsu, kezei izmosak, ujjai hosszuk...“

A magyar mondakör, ha talán rövidebb

is a hun mondakörnél, szintén eléggé terjedelmes. Álmossal kezdődik, annak születésével, kalandjaival; majd elvezet bennünket a magyarok vándorlásának színtereire. Később a honfoglalást írja le. kapcsolatban Zalán történetével. Végre pedig Lehel és Bontond hőstetteit tárgyalja.

Hogy ezen hősmondák csak Álmos, Árdád, és Zsolt korára vonatkoznak, azon teljességgel nem lehet csodálkozni. E három fejedelem alatt vitettek végbe azon tettek, melyek leginkább megragadják egy vitéz, hősi, a háborúért lelkesülő népnek. — milyenek a magyarok voltak — a figyelmét. Álmos volt a legelső fejedelem, ki a népet ősi lakhelyéről kivezette. Az ő csodálatos származása, a születéséhez kötött jóslat, harczai, és valamennyinél csodásabb eltűnése, mind oly események, melyek szinte önként kínálkoznak egy hősi költemény anyagául. Utóda volt Árdád, kinek nevéhez a honalapítás dicső tettei fűződnek. A fehér ló mondája, az alpári csata, Zalán futása, mig egyrészt Árdád diplomatikus ügyességéről, addig másrészt vitézségéről tesznek tanubiznyságot. A későbbi mondáknak már nem is annyira Zsolt a középpontja, mint inkább vezérei; ugyan ez áll Taksonyról is, mit bizonyítanak a Lehel kürtjéről és a Balesu vezérről szóló mondák. A későbbi vezérek

jük, mint alattomos uton, százféle fufanggal szétrobbantani a helybeli szabadelvű-pártot; megtörni annak erejét, eltávolítani a párt éléről azokat, a kik eddig azt vezették és annak minden körülmények között a szó szoros értelmében rettenthetetlen harcossai voltak. Azt gondolják, hogy ily módon a pártot szétrobbantva, majd minden akadály nélkül halászhatnak a zavarosban.

Ne úgy tisztelt uraim! Játszanak önök nyílt kártyával! Ne kullogjanak, „mint farkas a sövény mellett“. Ha önök szabadelvű-pártiak, hát ki van bontva a zászló kövessék! Ha pedig a szabadelvű-pártiságot feltételekhez kötik, hát akkor lépjenek be abba a pártba, mely a szabadelvűséget a conservatívizmussal, a reakcióval és a szocializmussal egy gyékényen árulja.

Hiszen láthatják önök, hogy mi az önök céljaival tökéletesen tisztába vagyunk. Tudjuk azt, hogy a „Csongrádi Közlönyben“ megjelent cikkeket — önök irányítják. Így például a m. vasárnap megjelent „Liberális szervezkedés“ című vezércikk az önök érdeke mellett tanuskodik: melynek célja az, hogy kisebbitse a szabadelvű-párt erejét és hazug hírek terjesztésével visszalépésre bírja a párt által felléptetett Gajári Ödönt.

Merő hazugság az, hogy a párt felsőbb utasításra szervezkedett. A csongrádi szabadelvű-párt mindenik tagja bir annyi önállósággal, hogy a saját lábán járjon. Független polgárokból áll a párt zöme, kik maguk felett felsőbbiséget nem ismernek.

Pizkos hazugság az, mintha a jelölt személyében nem egyeztek volna meg: mert hiszen egyhangulag Gajári Ödön jelöltségét fogadták el.

Hazugság az, hogy a gyűlésen aláírási ívet tettek volna ki, ennél fogva tendenciozus szemtelenség azt állítani, hogy mindössze 45—50 vá-

lasztó polgár jelent volna meg, kik a nem is létezett ívet alá nem írták.

De minden képzeletet felülmúló czélzatos hazugság a nevezett közlemény azon állítása: mintha a párt elnökségre szóba hozatott volna valaki által egy „ellenzéki polgár“ neve.

Igenis tény az, hogy a párt elnökség szóba hozatott és arra egyhangulag Ujhelyi Nándor urat kiáltották ki: ki azonban azt el nem fogadta; minek következtében az értekezlet vezetésére éppen Ujhelyi Nándor ur ajánlata folytán id. Pirooska István községi bíró urat választották meg.

Ezekből tisztán látható, hogy azok a hazug hírek, rágalmozó közlemények, melyek a „Csongrádi Közlöny“ hasábjain hetenként egyszer megjelennek, csak arra valók, hogy a ma tömör és erős szabadelvű-párt egységét felbontsák. Amennyiben pedig tudjuk azt, hogy az e fajta cikkeket azok sugalmazzák, a kik a szabadelvű pártiságot a néppárti vezér köpönyege alól hangoztatják, hát azt hisszük, nem létezik a helybeli szabadelvű-párt tagjai között olyan félkegyelmű választó polgár, a ki az ilyen czélzatos hazugságoknak hitelt adna.

Most pedig, midőn cikkünkbelől beláthatják, hogy „róka fufang“-jukkal sem minket, sem pedig pártunkhoz tartozó szavazó polgárokat félre nem vezethetik, hát a helybeli néppárti vezér, szabadelvű generálistábleihez van néhány szavunk:

Bizonyára emlékezni fognak önök arra, midőn fűnek fának panaszkodtak, hogy mi önöket szakadatlanul pizkáljuk. Pizkáltuk pedig azon kétszínű és áruló magatartásukért, melyet a helybeli szabadelvű-párttal szemben elfoglaltak. Mindazonáltal, mi csak azért, hogy ne mondassák azt felsőbb helyen, mintha visszatérésük útjába állanánk, hát mérsékelve fel-

indulásunkat, önöknek békét hagyunk, sőt önöket némi tekintetben, meg nem érdemlett kiméletben részesítettük. Hát ezzel szemben önök mit cselekedtek? Hát azt, hogy ha közülünk bárki, a helybeli szabadelvű-párt érdekében némi tevékenységet fejtett ki, hát szőcsövükben a „Csongrádi Közlöny“ ben irgalom nélkül lerángatták. Sőt még azokat is rágalmozták: akikről feltételezték azt, hogy a párt érdekében némi tevékenységet fejthetnek ki, vagy akarnak kifejteni.

Hát látják önök t. liberális köpenybe bujt néppárti generalistáblek: az önök szakközlönye a „Csongrádi Közlöny“ m. vasárnapi számában Réti Ferenczről azt írja, hogy a választások révén vagyonosodott meg. Már pedig azt önök nagyon jól tudják, hogy azon állításból egy árva szó sem igaz. Hát akkor miért engedik önök, hogy az e féle rágalmozó közlemények az önök szőcsövében napvilágot lássanak? Hiszen ha mi ezen vádakra ríposztírozni akarnánk, hát minden rágalom nélkül rá tudnánk mutatni az önök táborokara közül azokra, a kik tisztán pártoskodásból élnek, kiknél a korteskedés — létkérdés.

Az igazat megvalva, mi nem szívesen mondtunk le arról az élvezetről, hogy önök becses személyivel névszerint ne foglalkozhassunk. Mert hiszen önök személyiben találtuk volna fel azokat, kikre éppen szükségünk lett volna, mint a kétszínűség és a politikai hitehagyottság élő példányképeire. Azonban mi következetesen lemondunk azon élvezetről, hogy önöket bemutathassuk. Ebből azután az következik, hogy az önök szőcsővének a „Csongrádi Közlöny“-nek is kerülni kellett volna a személyeskedést.

Tehát ez alkalommal hivatkozva emberi gyarlóságunkra, tisztelettel felkérjük önöket, hogy hassanak oda, hogy az önök szőcsőve, a „Csongrádi Közlöny“ ne foglalkozzék és ne rágalmozza pártunk egy tagját sem; mert ha ezt nem teszik, hát akkor egyszerűen azt mondjuk, „ha te ütöd az én zsidómat, én is ütöm a te zsidódat.“

Utolsó szavunk pedig az, hogy hagyjanak fel róka fufangjukkal: mert azzal semmire sem mennek. A helyett inkább valljanak már egyszer szint!

— **Néppárti hazugság.** Mióta a somogyi ember képében Hock János itt járt s kijelentette, hogy: „Könynyebb hazunnyi, mint kapányi“, azóta a „Csongrádi Közlöny“ következetesen inkább hazudik, mint kapál. Nevezetesen előző vasárnapi számában „Liberális értekezlet“ cím alatt megemlékezik a szabadelvű-párt gyűléseiről s azt állítja, hogy: „45 választó polgár jelent meg az értekezleten, hogy azon Ujhelyi Nándor elnökolt; pozitív eredményt nem volt képes az értekezlet elérni, mert a vélemények nagyon eltérők voltak s kicsibe mult, hogy a jelenlevők az ellenzék egyik tagját Szvoboda Ferenczet nem választották meg a szabadelvű-párt el-

közül alig maradt fel egyikről másról oly esemény, mely mondába foglalásra méltó lett volna. Kivételt e tekintetben Botond képez, Géza fejedelem alatt, ki már félig keresztény, félig pogány volt, alig történt valami emlékezetes hadászati esemény. A kereszténység mindinkább meghonosodó eszméi gátat vettek a pusztító hadjáratoknak, gátat a hőstetteknek és véget a pogány hősmondáknak, Keresztény királyaink, a hol csak lehetett, megsemmisítették azokat, sőt még éneklésüket is eltöltötték, hogy a pogányság újra fel ne üthesse fejét. Azért a pogánykor utolsó hősmondájának a Botondról szólót lehet tartani.

E két mondatkör képezi irodalomtörténeti emlékeinket a pogánykorból. Nem igen sok, s a mi megmaradt is, az is csak mintegy másod kézből, krónikásrunk által leírva megcsönkítva maradt ránk; de mégis elég arra, hogy megtudjuk belőle itélni, hogy a magyar népnek volt költői ere, volt tehetsége, melylyel a közérdekű eseményeket mondákká tudta feldolgozni.

Ahol te jársz...

A kurucz nótákból.

Ahol te jársz: rózsák fakad
A nyomodba,
A gyalogut mintha merő
Virág volna.

Ahol te jársz: gyöngyöt gázol
Piezi lábod
S mintha zengő angyalszárnyak
Csattognának.

Ahol te jársz: megáll a nap
Csudát látva
S ezer szemmel ragyog le rád
Mint a páva.

S míg a te kis harmlábad
Tovalebben:
Tovaszáll a nap is, csakhogy —
Fényesebben.

Endrődi Sándor.

Julcsa szól anyámnak...

Julcsa szól anyámnak: „Ugyan minek szó már,
Édes asszonyomnénem?“

Ej ha én úgy volnék, bizony világot
Szép csöndesen élném!

Hiszen kigyelmednek annyi már a vászna:
El se fér ma holnap a kis kamarába!“

„Sok virágos abrosz, sokszép törülköző
Kell egy uri háznál!
Hát szakajtó kendő!... Tudom áld is érte
Egy gyöngye virágszál!
Valami azt sugja anyai szívemnek:
Házosodik Lajos!... Szövök a menyemnek.“

Pósa Lajos.

nökéül". Erre egyebet nem lehet mondani, mint hogy az egész nem egyéb rosszakaratu aljas hazugságnál. Mert hogy egyebet ne mondjunk, ha csak annyi foga hullana ki t. kollegánknak, mint a mennyivel több választópolgár volt jelen az értekezleten, bizonyosan **m a m u n a k** mondaná a h a m u t. Az értekezleten nem Ujhelyi Nándor, hanem id. Piroska István elnökölt. Ami a vélemény eltérését illeti — bizonyára honi benyomások alatt — íródott. A kitűzött cél pedig teljesen eléretett, amennyiben a jelen volt 94 polgár egyhangulag lelkesedéssel Gajári Ödönt, a „Nemzet“ szerkesztőjét jelölte a bekövetkezendő ciklusra országgyűlési képviselőül. Szvoboda Ferencnek elnökül való megválasztásával — noha még csak egy hang sem említette nevét — azt hisszük, hogy csak tréfálni méltóztatik, tudjuk azt mi nagyon jól, hogy olyan vérmes reményeket még Szvoboda Ferenc sem táplál maga felől s nem is kívánja azt, mert ne higgye t. collega ur, nem olyan feledékeny ez a mi népünk, az is átlát ám a szítán s tudja azt, hogy a lefolyt képviselőválasztásnál Szivák Imre elejtése a renegátok bosszu műve volt s általuk lett a ma már önök által is elvetett Hoek János megválasztva s hogy ennek következménye a 125⁰/₁₀ községi pótdadó. Hoek Jánosnak pedig Szvoboda Ferenc volt a bizalmi férfia s a látszat szerint ma meg a néppárti vezérnek lett hű uszályhordozója, dacára annak, hogy a Gajári jelöltetésében ő is belenyugodott. Ami a politikai tisztességet illeti, az önök: „ne bánts virág“, még megszagolnók sem szabad, mert annál csak nem lehet politikai tisztességről szó, a ki egy és ugyanazon időben: a 48-as körnek elnöke, 67-es alapon álló képviselőt választ s néppárti lapot szerkeszt. Oh! oh! milyen sok oldalú férfia!

UJDONSÁGOK.

— **Felkérjük a helybeli szabad-
elvű-párt mindazon tisztelt tagjait, kik
Gajári Ödön országgyűlési képviselő
urnak, a jövő országgyűlési időszakra,
Csongrád város országgyűlési képviselőjéül leendő jelöltetéséhez hozzájárulnak s a jelöltség felajánlása ügyében Budapestre menesztendő küldöttséghez csatlakozni óhajtanak: ebbeli elhatározásukat f. hó 7-ig alólirt szerkesztő-ségnél bejelenteni sziveskedjenek.**

**A „Csongrádi Lap“
szerkesztősége.**

— **Még mindig üdül, S ó h l y a** Gyula városunk főjegyzője, ki Budapestről — hol az országos kiállítás megtekintése céljából 5 napot töltött 35 fokos Reaomurban; mult hó 27-én érkezett haza, azonban a községi képviselőtestület méltányos jóvoltából még mindig kilencz nap állván rendelkezésére; üdülés nr. 2; az ut okozta fáradalmakat a hús hullámu „bogárzó“ kies partján fölütött sátoztanya kellemes, árnyat nyújtó enyhe-lyében pihente ki s így reméljük, hogy Szentéről — hol jelenleg tartózkodik, új és friss egészségben érkezik meg, hogy

újfont átvegye valóban terhes hivatalának vezetését, melyet oly általános közmegelegedésre tölt be.

— **Az iskolaszék figyelmébe.** Azon tartahatatlán körülményre hívjuk föl az iskolaszéki elnök ur szives figyelmét, hogy utasítsa az iskolaszéki fizető gondnokot, miszerint a tanítók illetményeit ne 11 órakor, hanem 9 órakor, szóval elsején a délelőtti órákban bármikor szolgáltatassa ki. Mert az még sem járja, hogy az anyakönyvvezető ur „rá nem érésel“ tussolja el a dolgot. Vagy ér rá fizetni, vagy nem. Ha nem, úgy mondjon le a fizető gondnokságról és adja át szerény hivatalát annak, a ki fizetni ráér.

— **Eljegyzés.** Kraxner Antal városi ellenőr eljegyezte Aranyosi Ilona helybeli tanítónő-kisasszonyt.

— **A Tisza áldozatai.** Mint minden nyáron, úgy az idén is megköveteli a Tisza a maga emberáldozatait. Az e nyári fürdési idény alatt, már négy ember élet esett áldozatul a fürdésnek. Sajnos, hogy két eset a fürdőház közvetlen közelében történt. A f. hó 29-én Stein Béla kereskedő az uszodából a szabad Tiszán próbálkozott meg az uszással. Megjegyzendő, hogy az illető szabad uszó volt. A parttól körül-belül 3-4 lépésnyire uszhatott, midőn göresöt kapott. Érezvén válságos helyzetét, a vizen hanyattfekve kezdett uszni és segélyért kiáltott. Közvetlen közelében, mintegy 20-25 szabad uszó fiatal ember állt, de úgy látszik, hogy a bátorságuk a talpukba szorult, mert közülük egy lélek sem mozdult a szerencsétlen fiatal ember segítségére. Végig nézték a rettenetes halálküzdelmet, a nélkül, hogy kiserletet tettek volna kimentésére. Meglehető hosszúságú küzdelem után kimerülve, nyomtalanul tűnt el a Tisza hullámaiba. Ebből a szerencsétlen alkalomból igen sokan keresték fel szerkesztőségünket, panaszták, hogy a fürdőház körül sem mentő csolnak, sem mentő kötél nincs. Ezért pedig a „Tiszafürdő részvénytársaság“ ot okozák. Mi ugyan nem tudjuk, hogy ki az oka, vagy tartozik-e a consortium illet beszerzeni akkor, midőn a fürdőház kezelés alá van kiadva, de annyit mondhatunk, hogy mit ér mind ez, ha intelligens fiatal emberekben nincs annyi lelki bátorság, nincs annyi szánalom érzés, hogy akkor, midőn egy borzasztó halállal küzködő embert könnyű szerrel, minden veszély nélkül menthethetnének, ruhájokat kímélve, veszni hagyják egy ember életet. Azt hisszük, hogy ennek nem a consortium, hanem az illetők gyávasága és szivtelensége az oka. Pedig példát vehettek volna Sággy Mihály tanító urról, a ki Zora Feodor ural a f. hó 28-án mentett meg egy habokkal küzködő nőt a vízbefulladásól.

— **És mégis mozog a föld,** mert most már bizhatunk a hajóhid fölépüléséhez, amennyiben Timon mérnök ur a fölépítési tervet már beküldte a község előjáróságához, a mely az alispáni hivatal útján a magas ministeriumhoz lesz beküldve, hol a műszaki osztály felülbírlásán keresztül menve, legkésőbb 40 nap alatt visszaérkezik és a szerint való építése elkezdhető lesz, — ha (átkozott „ha“ szedő) a műszaki tanács jóváhagyja azt.

— **Megsemmisített kántorválasztás.** A magas politikát a Balkán nem hagyja sohasem nyugodni, Dorosmát pedig az ő kántorválasztásai. A kun városnak úgy látszik, ki jár az, hogy a kántorai választásával foly-

ton baja legyen. Volt már olyan is, amely vérbe és börtönbe került s most ismét baj támadt abból a választásból, amit a multkoriban tartottak. Említettük akkor, hogy több pályázó közül K i h r e r kis-zombori kántort választotta meg Dorosma, aki a szakértőül fölkért Hajabács és Erdélyi szegedi kántorok véleménye szerint is az első volt a pályázók között. Említettük azt is, hogy valószínűleg megsemmisítik a választást, mert a kerületi esperest, aki Silber tápéi lelkész, nem hívták meg oda. Így rebeggették ezt akkor s azóta a dolog megtörtént. Az esperes följelentésére Schuster Konstantin váci püspök megsemmisítette a választást s erről leiratban értesítette Dorosmát. A várost pedig már ugyancsak elkeserítették, hogy neki az egyházi hatóság folyton csak bajokat okoz, ami nem föltétlenül volna neki a hivatása s kimondotta, hogy az á t i r a r o t n e m v e s z i t u d o m á s u l é s s z ü k s é g e s e t e n e r é l y e s e b b e s z k ö z ö k k e l i s é r v é n y t s z e r e z a z o n n e z e t é n e k, hogy Dorosmán Dorosma választ kántort és nem a püspök.

— **Kimutatás.** Julius havi anyakönyvi bejegyzések: született fiu 33, leány 43, összesen: 79. Ebből törvénytelen szülött 3 fiu és 2 leány. Két iker szülésben: 2 fiu és 2 leány. 5 eljegyzés. 4 házasságkötés. Elhalt: 32 férfi és 27 nő, összesen: 59.

— **Öngyilkosság.** Fekete B. József ismert tekintélyes gazda leánya Emilia hosszúsas betegsége miatt, egy örizetlen pillanatban a kutba ugrott s bele fult mire észre vették. Találjon nyugodalmat, az önként keresett sirnak csöndes birtalmában.

— **Rózsa-ujság** címűmel a kecskenéti „Jótekonny-Nöegylet“ érdemes titkára, a mi földink, Bodor Ferencz rajztanár ur egy csinos kiállítású alkalmi lapot adott ki. A lapból a következő két gondolatot adjuk mutatónak: A lány szívnek vannak ábrándjai, vágyai; az asszonynak csak egy van: családja. *Csuppay Ferencz.* — A mai rózsauin-nepélyt az intező két nöegylet közös passivája hozta létre; állandósítsa az egyetek barátságát azon örökké tartó, szintén közös adósság, melyre mint jótekonny intézmények az emberiséggel szemben vállalkoztak. *Bodor Ferencz.*

— **„Közművelődési miniszterium“.** Érdemes és nagy fontosságú kulturpolitikai mozgalom indult meg a fővárosban, melynek célja a jelenlegi „Vallás- és közoktatás-ügyi miniszterium“ reformálása oly irányban, hogy az mint egy „közművelődési miniszterium“ az iskola ügyeken kívül magában egyesítve az összes közművelődési intézményeket a színházaktól a közművelődési egyesületekig. Az eddigi miniszteriumban ugyanis a közoktatás és kultur ügyei fölötti nagyon is domináltak a vallás ügyek, az egyházpolitika. Ugy akarják tehát a miniszterium hatáskörét és belső szervezetét is átalakítani, hogy egy erős és öntudatos magyar nemzeti kulturpolitika melegágya legyen a miniszterium s mint ilyen bizonyos tekintetben kiemelkedjék a pártpolitikai viharok hullámvezéréből. A „Közművelődési miniszterium“ eszméjét Porzolt Kálmán a „Dunántúli közművelődési egyesület“ főtítkára vetette föl lapjában a „Fővárosi Lapok“ban, mely a sovinszta magyar kulturpolitikának minden párttól független napi organuma. Ebből az egyetlen magyar kulturpolitikai napilapból már számos üdvös mozgalom indult ki, de egyik sem fontosabb mint a mostani, mely első sikerét már elérte, mert az erre legilletékesebb fórum, a magyar tanfériak gyűlése, az „egyetemes országos tanügyi kongresszus“ magáévá tette Porzolt indítványát, melyet már most az egyes vidéki tanügyi és közművelődési egyesületek fognak tárgyalni s ezek fogják az ötlet számára megérelni.

Sürgős értesítés a vadászoknak.
A tulajdonképeni vadász évad aug. 1-jével veszi kezdetét s ez alkalommal nézetünk tudatni a vadászokkal, hogy az egyetlen magyar politikai napilap, melynek külön „Vadászat” rovata van s melynek szerkesztőségében a hírlapi kaesák vadászatán kívül is értenek a vadászathoz, a Porzolt Kálmán által szerkesztett „Fővárosi Lapok”, mely Szent-Hubertus híveinek kényelmére külön vadász előfizetést nyitott az augusztus—januári sport-évvadra 7 frttal s erdészeknek 6 frttal (vagy havonként 1 frt 20 krral). Ez a lap közli az összes vadászati tudnivalókat, a megüresendő vadászterületek pályázatait, a vadászatok leírását, magánosok és uradalmak lövegzekeit, a szarvas-bögés szalonka-buzás megkezdődését az ország minden részéből vett távirati értesítések alapján, szóval nélkülözhetetlen minden igazi vadásznak, nem is szólván arról, hogy a legjobb, legérdekesebb és legfüggetlenebb lapja Magyarországnak. Az ország összes nagy írói rendes munkatársai s kormányval és ellenzékekkel szemben egyaránt megmeri mondani az igazat, mert senkitől sem fogad el szubvenziót. Az összes lapok sablonjaitól eltérő új szellem lengi át, az unalmas nagyképű politika számúzve van hasábjairól s ezért óriási elterjedést nyert az előkelő családok körében. Csak tessék egy levelező-lapon mutatványszámot kérni („Fővárosi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Ferencziktetere) s nyolcz napig ingyen küldik azt bárkinek.

Szerkesztői üzenet.

Előfizető. Selmeczbanya. A beküldött közlemény sajnáljuk bár, de nem közölhető, mert sok tekintetben nélkülözi a valóságot. A dolog nem abból eredt a mi-ből ön következteti, noha az tény, hogy az illető legalább nálunk tisztársainak nagyrészevel összeférhetlen volt.

Ellenkezőleg úgy történt az eset, hogy T. V. iszogatót s iszogatók közben beruggott s ily állapotban ment be a hivatalba mire azután egy általunk nem ismert egyén által felettes hatóságának táviratilag feljelentetett.

Mivel a vizsgálat megtartatván, itt járt Pergel Kálmán h. pénzügyigazgató is, hasonló állapotban lelte, hivatalából felfüggesztetett.

Hogy fizetését egy harmadára reducálták-e, azt mi nem tudjuk, csak kombináció lehet, mely azonban a valóságnak hihetőleg nem felel meg.

Hogy az illető csak bemondás szerinti 4 polg. osztályt végzett, abból nem következik, hogy hivatalának meg ne tudott volna felelni.

Tény, hogy a vizsgálat folyik, de róla bizonyosat tudni nem lehet, mert az ilyen hivatalos titok; a helybeli adóhivatalnál is hiába kérdezzünk utána. Máskor azonban legyen kegyes irántunk s az ilyes dolog alól, mely lapunk keretét túl is hágja, mentesen fel bennünket.

GÖZHAJÓZÁSI MENETREND.

Érvényes 1896 évi márczius hó 29-étől további intézkedésig mindennap péntek kivételével.

Csongrád és Szeged között (72 km.)

Csongrád	ind.	5 óra 00 perc	reggel
Szentes	"	5 óra 35 perc	"
Csany*	"	6 óra 20 perc	"
Mindszent	"	6 óra 45 perc	"
Algyő*	"	8 óra 10 perc	"
Szeged	érk.	9 óra 00 perc	"

Szeged és Csongrád között (72 km.)

Szeged	ind.	2 óra 30 perc	d. u.
Algyő*	"	3 óra 30 perc	"
Mindszent	"	5 óra 40 perc	"
Csany*	"	6 óra 10 perc	este
Szentes	"	7 óra 10 perc	"
Csongrád	érk.	7 óra 45 perc	"

Szolnok és Szentés között (97 km.)

Szolnok	ind.	1 ó 30 p.	d. u.
T. Várkony	"	2 ó 20 p.	"
T. Vezensy	"	2 ó 40 p.	"
Ó és Uj-Kécske**	"	4 ó 10 p.	"
T. Kürt Inoka***	"	5 ó 00 p.	"
T. Ugh	"	5 ó 20 p.	"
Csongrád	érk.	6 ó 40 p.	"
Szentes	"	7 ó 10 p.	este

Szentes és Szolnok között (97 km.)

Szentes	ind.	3 ó 30 p.	reg.
Csongrád	"	4 ó 15 p.	"
T. Ugh	"	5 ó 45 p.	"
T. Kürt Inoka***	"	6 ó 20 p.	"
Ó és Uj-Kécske**	"	7 ó 10 p.	d. e.
T. Vezensy	"	8 ó 45 p.	"
T. Várkony	"	9 ó 05 p.	"
Szolnok	érk.	10 ó 00 p.	"

*Ladik állomások.

**A gőzösök Uj-Kécskén kötnek ki.

***A gőzösök T.-Kürtön kötnek ki.

VASÚTI MENETREND.

Szolnok—Budapest.

Szolnokról indul 11 óra 46 p. délelőtt, 4 óra 55 p. délután, 2 óra 30 p. éjjel, 5 óra 23 p. reggel. Budapestre érkezik 1 óra 50 p. délután, 8 óra 15 p. este, 5 óra 50 p. reggel és 7 óra 25 p. reggel.

Budapest—Szolnok.

Budapestről indul 8 óra 25 p. reggel, 2 óra 10 p. délután, 7 óra 10 p. este és 9 óra 15 p. este. Szolnokra érkezik 11 óra 24 p. délelőtt, 4 óra 07 p. délután, 10 óra 16 p. éj. és 11 óra 12 p. éjjel.

Csongrád—Félegyháza—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó 20 p. d. e., 2 ó 45 p. d. u. Félegyházára érkezik 10 ó 21 p. d. e., 3 ó 46 p. d. u. Félegyházáról ind. 12 ó 19 p. d. u., 4 ó 48 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó 47 p. d. u., 5 ó 49 p. d. u.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 ó 01 p. d. e., 2 ó 31 p. d. u. Félegyházára érkezik 11 ó 04 p. d. e., 4 ó 3 p. d. u. Félegyházáról ind. 12 ó 25 p. d. u., 5 ó 10 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó 25 p. d. u., 6 ó 10 p. este.

Félegyháza—Budapest.

Félegyházáról indul 11 ó 6 p. d. e., 4 ó 13 p. d. u. Budapestre érkezik 1 ó 25 p. d. u., 8 ó 25 p. este

Budapest—Félegyháza.

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel, 2 óra 25 perc délután, 4 óra 25 perc délután. Félegyházára érkezik 12 óra 11 perc délután, 4 óra 47 perc délután, 7 óra 57 perc este.

Felélős szerkesztő: **Éder János.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Költéshez való tojások.

Valódi Bráma tyuk tojás drbja 15 kr. Hollandi fekete nagy fehér bubbal darabja 25 kr. Houdans tyuk tojás 25 kr. drbja valódi Steier tyuk tojás drbja 10 kr. ezüst Paduai drbja 30 kr. Langhausi drbja 30 kr. Pulyka drbja 30 kr. ezüst Viadotti drbja 30 kr. Fürpék drbja 30 kr. Olasz tyuk drbja 30 kr. Chinchinai drbja 25 kr. Erdélyi meztelen nyaku drbja 20 kr. Dorkingi drbja 25 kr. Yokohamai drbja 50 kr. Emdeni oriai ludtojas drbja 1 frt, Pekingi kaesa drbja 20 kr, nagy Olasz kaesa tojas darabja 20 kr.

Szétküldök csupán tiszta faj állatoktól; tiszta faj valódságaért kezességet vállalok.

Max Pauly,
Köflach (Steiermark)

6-6

Jelzalog

KÖLCSÖNÖKET

földbirtokra 3 $\frac{1}{2}$ %, házakra 4 $\frac{1}{2}$ %, másnemű ingatlanokra 5% mellett **legmagasabb összegekben ajánlunk.** E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg és illetékmentességet élveznek.

Erdőkihasználások, birtok parcel-lázások átvétele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.

„MAGYAR LLOYD”

közgazdasági vállalat.

Budapest, Király-utca 70.

8-1

Szépítőszert különlegességek

FISCHER RÓBERT

a vegyész tudora, a szépítőszert készítő vegyészeti laboratóriumból.

Bécs, I. Habsburgergasse 4. II. emelet.

SZÖRVEZTŐ-SZER

(EPILATOIRE) az arc szőr, a kézen s a karokon stb. előforduló szőr teljes kiirtására.

A kellemetlen helyen levő szőrnek akkénti kipusztítása, hogy az soha többé utána ne nőjön; eddig csak óhaj volt, mivel ezt eddig semmiféle szerrel sem érhetjük el. **Feltűnést kelt** ennél fogva az én szerem, a mely nemcsak a szőrt pusztítja el, hanem annak utánnanövését is meggátolja, annál inkább, mert én a siker érdekében teljes garanciát nyujtok s kötelezem magamat, ha a szőr a kívánt eredménnyel nem járna, a teljes összeg visszaadására.

A különlegességek árai:

Szörvesztő-szer (Epilatoire) 1 kis üveg 5 frt, 1 nagy üveg 10 frt.

Szeplő-kenőcs 1 tégely 2 frt, (Bérmentes küldéssel 20 krral több.)

Ozon vízben felfogva 1 üveg 1 $\frac{1}{2}$ liter 1 frt 25 kr.

Szőkítő-víz Blondeur $\frac{1}{2}$ literes üveg 3 frt.

„Fő” hajfestő-szer, 1 doboz — fest szőkétől feketéig — 1 frt, 3 frt és 5 frt.

Poudre Email köznapi puder 3 szín változatban 1 karton pirosítóval 3 frt. Karton pirosító nélkül 2 frt.

Szer vörös orr ellen, 1 doboz 2 frt. **Gyógyászati quazz homok** a miteszer eltávolítására 1 frt, 1.50.

Az **Ozon** és az egyes különlegességi szerek használatáról szóló ismertető füzetek *ingyen és bérmentve.*

A szerek ártalmatlan voltáról tanuskodó bizonyítványok betekinthe-tők, ugyancsak a világ minden részéről érkezett köszönőiratok ezrei. Teljes megbízható szakszerű **felvilágosítások** minden kosmetikus kérdésben ingyen, naponként d. e. 10—12 ig, délután 2—4 óráig. Vidékre levél útján.

Raktár Budapest: **Török József** gyógyszerárában Király-utca. **Fáy Kiss J.** gyógyszerésznél a „Nagy Kristóf” hoz. 6-1

